

Neuronal Ceroid Lipofuscinose

Medisinsk oppfølging og behandling

6. juni 2023

Ingrid B. Helland
Overlege, dr.med.
Barneavdeling for nevrofag
Oslo universitetssykehus

Neuronal Ceroid Lipofuscinose

- Hyppigste arvelige, medfødte stoffskiftesykdom som primært rammer sentralnervesystemet
- Lysosomal avleiringssykdom
  - gulfargede fettforbindelser som autofluoriserer
    - ceroid og lipofuscin
- NCL betegner flere ulike genetiske lysosomale avleiringssykdommer
- Autosomt resessivt arvelig
- Monogen arv
- Felles:
  - Synstap
  - Epilepsi
  - Demensutvikling
  - avleiring av autofluoriserende lipofuscin i cellene.

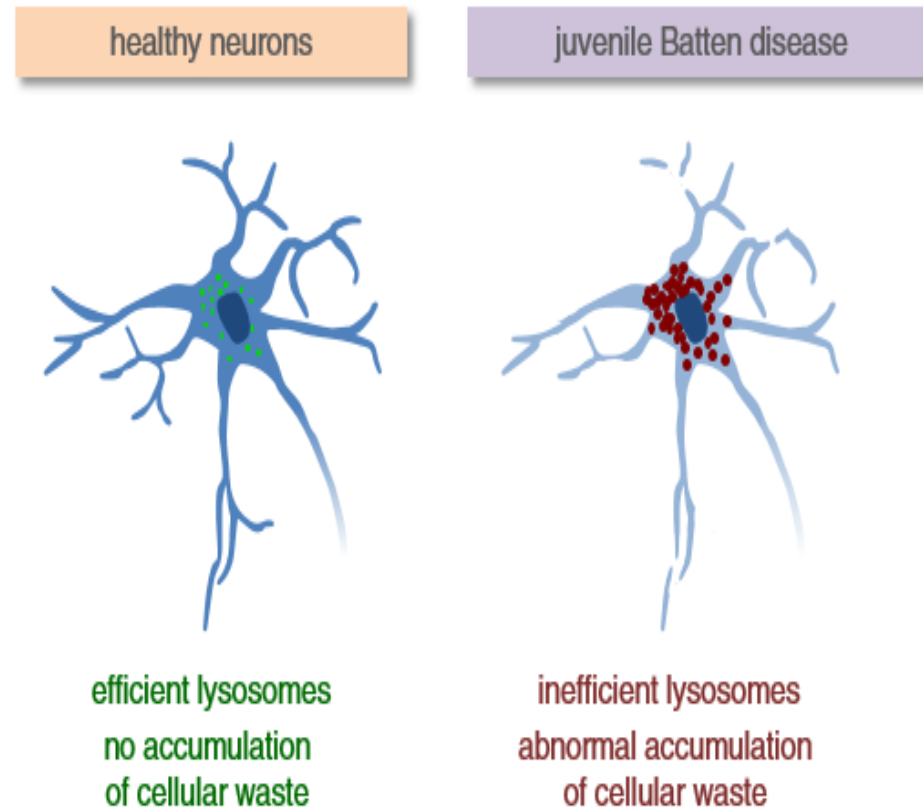

- Sykdomsmekanismene komplekse og ikke helt ut forstått
  - Endringer i intracellulær trafficking
  - Autofagi
  - Fettstoffskiftet
  - Immunsystemet
    - Nevroinflammasjon

Sykdomsutvikling (på cellenivå i hjernen)

- Akkumulering av avfallstoffer i cellene
  - Økt produksjon
  - Redusert nedbryting
- **Tap av nerveceller**

Picture from: <https://medicalxpress.com/news/2017-02-reveals-strategy-potentially-juvenile-batten.html>

- Første sykdoms-gen identifisert i 1995
- April 2015
  - 14 gen beskrevet
  - Nesten 450 forskjellige mutasjoner
- Alle genene beskrevet i NCL Mutation Base
  - (<http://www.ucl.ac.uk/ncl>)
- Alle NCL-genene ligger på autosomer
- En bestemt fenotype knyttet til de fleste NCL-genene med totalt tap av genfunksjon, med mildere mutasjoner gir sykdom med mer protraahert forløp
- Allikevel ikke totalt overlapp mellom genotype og fenotype

To «grupper»

- Mutasjonen fører til
  - enzym i cellemembranen virker dårlig
  - løselig enzym blir affisert. Løselige lysosomale enzymer blir utskilt til rommet mellom cellene, og kan bli tatt opp igjen av samme celle eller andre celler.
    - Disse er mer tilgjengelig for behandling (cross-correction)

- Løselig enzym
  - CLN1, CLN2, CLN4, CLN5, CLN10, CLN11, CLN13, CLN14
- Protein som sitter i membranen (transmembran)
  - **CLN3**, CLN6, CLN7, CLN8, CLN12

Årsaksrettete behandlinger

- Stamcellebehandling
- ERT
  - Enzyme Replacement Therapy
- **Genterapi**
- RNA/DNA modullering
- Behandling med små molekyler
- Anti-inflammatorisk behandling

*[Orpanet J Rare Dis.](#)
2016; 11: 40.*

Stamcellebehandling

- Teoretisk kan stamcelle-behandling virke på to (tre) måter
  - ved at stamcellene produserer enzymet som mangler og at dette tas opp av andre celler (cross-correction)
  - ved at stamcellen differensierer og erstatter personens egne (syke) celler
  - Redusere inflammasjonen

Stamcellebehandling

- Benmargstransplantasjon/navlesnorceller
  - Flere dyremodeller har vist varierende effekt
  - En klinisk studie på CLN1 (3 pas): noe forsinket sykdomsutvikling
- Nevrale stamceller
  - 1 fase 1 studie på seks pas med CLN1 og CLN2
    - Behandlingen sikker og gjennomførbar
    - Ingen effekt på sykdomsutviklingen
    - Donorcellene i liten grad «slått seg til»

Stamcellebehandling

- Pågående studie Duke University; North Carolina
  - *UCB Transplant of Inherited Metabolic Diseases With Administration of Intrathecal UCB Derived Oligodendrocyte-Like Cells (DUOC-01)*
(<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6713523/>)
    - Første CLN3 pasient behandlet for mer enn 5 år siden; usikkert hvor mange totalt
    - Foreløpige resultater sier at to pasienter har normal nevrokognisjon, ingen kramper og trenger kun tilrettelegging for dårlig syn på skolen
      - [Stem Cells Transl Med.](#) 2019 Sep; 8(Suppl Suppl 1): S12
      - (<https://www.facebook.com/groups/714949675303536>)

Cerliponase alfa

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Study of Intraventricular Cerliponase Alfa for CLN2 Disease

Angela Schulz, M.D., Termitayo Ajayi, M.D., Nicola Specchio, M.D., Ph.D., Emily de Los Reyes, M.D., Paul Gissen, M.B., Ch.B., Ph.D., Douglas Ballon, Ph.D., Jonathan P. Dyke, Ph.D., Heather Cahan, M.D., Peter Slasor, Sc.D., David Jacoby, M.D., Ph.D., and Alfred Kohlschütter, M.D., for the CLN2 Study Group*

ABSTRACT

BACKGROUND

Recombinant human tripeptidyl peptidase 1 (cerliponase alfa) is an enzyme-replacement therapy that has been developed to treat neuronal ceroid lipofuscinosis type 2 (CLN2) disease, a rare lysosomal disorder that causes progressive dementia in children.

METHODS

In a multicenter, open-label study, we evaluated the effect of intraventricular infusion of cerliponase alfa every 2 weeks in children with CLN2 disease who were between the ages of 3 and 16 years. Treatment was initiated at a dose of 30 mg, 100 mg, or 300 mg; all the patients then received the 300-mg dose for at least 96 weeks. The primary outcome was the time until a 2-point decline in the score on the motor and language domains of the CLN2 Clinical Rating Scale (which ranges from 0 to 6, with 0 representing no function and 3 representing normal function in each of the two domains), which was compared with the time until a 2-point decline in 42 historical controls. We also compared the rate of decline in the motor–language score between the two groups, using data from baseline to the last assessment with a score of more than 0, divided by the length of follow-up (in units of 48 weeks).

RESULTS

Twenty-four patients were enrolled, 23 of whom constituted the efficacy population. The median time until a 2-point decline in the motor–language score was not reached for treated patients and was 345 days for historical controls. The mean (±SD) unadjusted rate of decline in the motor–language score per 48-week period was 0.27±0.35 points in treated patients and 2.12±0.98 points in 42 historical controls (mean difference, 1.85; $P<0.001$). Common adverse events included convulsions, pyrexia, vomiting, hypersensitivity reactions, and failure of the intraventricular device. In 2 patients, infections developed in the intraventricular device that was used to administer the infusion, which required antibiotic treatment and device replacement.

CONCLUSIONS

Intraventricular infusion of cerliponase alfa in patients with CLN2 disease resulted in less decline in motor and language function than that in historical controls. Serious adverse events included failure of the intraventricular device and device-related infections. (Funded by BioMarin Pharmaceutical and others; CLN2 ClinicalTrials.gov numbers, NCT01907087 and NCT02485899.)

From the Department of Pediatrics, University Medical Center Hamburg–Eppendorf, Hamburg, Germany (A.S., A.K.); BioMarin Pharmaceutical, Novato, CA (T.A., H.C., P.S., D.J.); the Department of Neuroscience, Bambino Gesù Children's Hospital, IRCCS, Rome (N.S.); Nationwide Children's Hospital and Ohio State University, Columbus (E.L.R.); UCL Great Ormond Street Institute of Child Health, London (P.G.); and the Citigroup Biomedical Imaging Center, Departments of Radiology and Genetic Medicine, Weill Cornell Medical College, New York (D.B., J.P.D.). Address reprint requests to Dr. Schulz at the Department of Pediatrics, University Medical Center Hamburg–Eppendorf, Martinistrasse 52, Hamburg 20246, Germany, or at an.schulz@uke.de.

*A list of investigators in the CLN2 Study Group is provided in the Supplementary Appendix, available at NEJM.org.

This article was published on April 24, 2018, and updated on May 17, 2018, at NEJM.org.

N Engl J Med 2018;378:1898–907.
DOI: 10.1056/NEJMoa1712649
Copyright © 2018 Massachusetts Medical Society.

- ERT
- 300 mg hver 14.dag
- Administreres i Ommaya reservoir over 4 timer
- Studie
  - 23 pasienter hvorav 20 responderte
  - 3 infeksjoner, ellers få bivirkninger
  - Oppfølgingstid 4 år
- Forsinker/stopper utviklingen av sykdommen

På bakgrunn av historiske data

- Godkjent av FDA/EMA i mai 2017
- Ingen restriksjoner på hvem som kan få medisinen
- Pris?
  - ” Brineura will carry a list price of \$27,000 per carton, with patients requiring one carton every other week, according to BioMarin execs. That's a total of \$702,000 per year before any discounts. “
- Behandlet i Beslutningsforum 2022: nei

Hva er genterapi?

Behandler sykdommer ved å

- **Korrigere (redigere) en gen-defekt (eks behandling av genetiske sykdommer)**
- **Modifisere gen-uttrykk (eks. kreftbehandling)**

Strategier for genterapi

- **Øke ekspresjon av genprodukter (proteiner) i celler hvor mangel på produksjon av spesifikke proteiner forårsaker sykdom**
- **Målrettet dreping av sykdomsfremkallende celler (f.eks. ved immunterapi)**
- **Målrettet redigering av sykdomsfremkallende mutasjoner i gener (f. eks. ved CRISPR som er et høypresisjonsverktøy for genredigering)**
- **Målrettet hemming av sykdomsfremkallende gener (f. eks. i kreftceller)**

Typer genterapibehandling

Ex vivo genterapi

Tar celler ut av kroppen for redigering og overfører deretter de redigerte cellene tilbake til pasienten

In vivo genterapi

- Introdusere et gen i ved hjelp av et virus med redusert virulens (svekket virus) som vektor.***
- Eneste mulighet for pasienter når man ikke kan ta celler ut av kroppen for redigering og deretter føre de friske cellene tilbake til pasienten***

Virus i genterapi

- ***Virus kan brukes for å transportere friske gener inn i menneskeceller med defekte gener***
- ***Virus brukt i genterapi er konstruert slik at de er ufarlige for menneske celler men tas effektivt opp i menneskeceller***
- ***Adeno assosiert virus (AAV) er det mest brukte viruset i genterapi***
- ***AAV forårsaker ikke sykdom***
- ***AAV tas opp i celler som ikke deler seg (eks. hjerneceller)***

Cellekjerne

AAV med friskt gen overføres til menneske celle

AAV

Celle

Magnar Bjørås, UIO/NTNU

Genterapi – v/NCL løselig enzym

- CLN1
  - Musestudier med forskjellige vektorer:
    - AAV2, AAV5 og AAV9
    - Evt i kombinasjon med andre terapiformer
    - Kombinert intrathecal og intraventrikulær injeksjon mest lovende
    - Langsommere progresjon av sykdommen

May 21, 2019

Abeona Therapeutics Announces FDA Clearance of Investigational New Drug Application for ABO-202 Gene Therapy in CLN1 Disease

NEW YORK and CLEVELAND, May 21, 2019 (GLOBE NEWSWIRE) -- Abeona Therapeutics Inc. (Nasdaq: ABEQ), a fully-integrated leader in gene and cell therapy, today announced that the Company is cleared to begin a Phase 1/2 clinical trial evaluating its novel, one-time gene therapy ABO-202 for the treatment of CLN1 disease, following acceptance of its Investigational New Drug (IND) application by the U.S. Food and Drug Administration (FDA). ABO-202 is designed to deliver a functional copy of the PPT1 gene to cells of the central nervous system and peripheral organs using a combined intravenous and intrathecal delivery via the AAV9 vector. The Company will provide guidance on the timing of the clinical trial later this year.

"This significant step brings hope to people impacted by this devastating disease and was achieved in partnership with Dr. Steven Gray and Taylor's Tale," said Timothy J. Miller, Ph.D., Co-Founder, President & Chief Scientific Officer. "We are very encouraged that ABO-202 was well-tolerated and demonstrated significant efficacy in preclinical studies. These results are consistent with findings in our other pre-clinical studies for AAV9-based programs for lysosomal storage diseases, MPS IIIA and MPS IIIB."

In preclinical studies, ABO-202 effectively delivered a functional copy of the PPT1 gene to the central nervous

[ABEONA THERAPEUTICS AND TAYSHA GENE THERAPIES HAVE ENTERED INTO AGREEMENTS CONCERNING ABO-202, AN INVESTIGATIVE GENE THERAPY FOR INFANTILE BATTEN DISEASE. A GOAL IS TO ADVANCE THE GENE THERAPY INTO A PHASE 1/2 CLINICAL TRIAL IN PATIENTS.](#)

- CLN2
  - Ti pasienter fikk AAV2-TPP1
  - 12 injeksjoner corticalt
  - Noe effekt av behandlingen
  - AAV2 neppe beste vektor (Worgall et al., 2008).
  - Andre vektorer utprøvd i dyremodeller
  - To studier registrert i Clinical Trials; avsluttet men ingen resultater publisert
- CLN5
  - AAV9-CLN5 forsøkt i sauemodell med svært lovende resultat
- CLN10 og 11
  - Dyremodeller
  - CLN11: sterk immunrespons

Genterapi - membranprotein

- Cross-correction neppe mulig
- Krever at et stort antall celler i CNS må transduseres

- **Gene Therapy for Children With CLN6 Batten Disease**

Study Type : Interventional (Clinical Trial)

Actual Enrollment : 13 participants

Intervention Model: Single Group Assignment

Masking: None (Open Label)

Primary Purpose: Treatment

Official Title: Phase I/IIa Gene Transfer Clinical Trial for Variant Late Infantile Neuronal Ceroid Lipofuscinosis, Delivering the CLN6 Gene by Self-Complementary AAV9

Actual Study Start Date : March 2016

Estimated Primary Completion Date : October 2021

Estimated Study Completion Date : December 2021

An Open-Label, Phase 1/2a, AAV9-CLN3 Gene Transfer Clinical Trial for Juvenile Neuronal Ceroid Lipofuscinosis

de los Reyes E,¹ Aylward S,¹ Islam M,¹ Meyer K,¹ Stefanelli E,² Jiang H,² Weimer J,^{2,3} Goldman M²

¹Nationwide Children's Hospital, Columbus, OH, USA; ²Amicus Therapeutics, Inc., Cranbury, NJ, USA; ³Pediatrics and Rare Diseases Group, Sanford Research, Sioux Falls, SD, USA

BACKGROUND

- Pathogenic variants in *CLN3* cause juvenile *CLN3* Batten disease or classic juvenile neuronal ceroid lipofuscinosis (JNCL), a severe neurodegenerative disorder with childhood onset (between 4 and 7 years of age) that leads to blindness, motor impairment, learning difficulties, epilepsy, and ultimately premature death between 20 and 30 years of age¹
- Currently, there is no therapy for JNCL
- Because pathogenic *CLN3* variants predominantly cause a loss or reduced level of functional protein, a promising therapeutic approach is gene transfer of corrected *CLN3*, leading to production of functional protein²

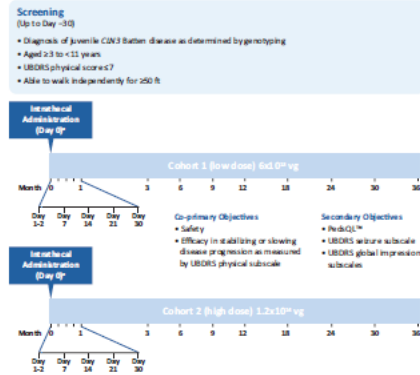
OBJECTIVE

- To report preliminary results from the first clinical gene therapy study (AT-GTX-502; NCT02770572) of classic JNCL currently underway to evaluate the safety and efficacy of *CLN3* gene transfer via an adenoviral-associated virus serotype 9 vector, an investigational therapy

METHODS

- This open-label, dose-escalation, phase 1/2a study included a low-dose and a high-dose cohort (Figure 1)
- The high-dose cohort was dosed 26 weeks later than the low-dose cohort to allow a safety review of the low-dose cohort
- Safety assessments included dose-limiting toxicity, adverse events (AEs), vital signs, physical and neurological examination, blood and urine laboratory parameters, electrocardiography, immunologic assessments, and viral shedding
- The Unified Batten Disease Rating Scale (UBDRS) was developed specifically for monitoring disease progression of JNCL and includes physical, behavioral, seizure, and capability subscales.³ The primary efficacy assessment for this study was the UBDRS physical subscale (Table 1)
- The preliminary results are reported as descriptive data; no statistical analysis was conducted for this interim analysis
- The data cutoff date was August 11, 2020

Figure 1. Study Design

PHY-QOL™: Pediatric Quality of Life Inventory (UBDRS Global Impression subscale) (see text for details)

Table 1. UBDRS Physical Subscales

Category	Items	Scoring
Vision	• Visual acuity	
Motor	• Gait • Hand tapping (bilateral) • Heel stamping (bilateral) • Retropulsion pull test • Finger-to-nose dymetria (bilateral)	
Speech	• Speech clarity • Abnormal repetitive speech sounds	• Each item scored 0-4 0 = normal (or abnormality absent) 4 = severely impaired
Bulbar function	• Tongue protrusion	• Bilateral items scored separately (28 items total) • Maximum total score = 112 • Higher score indicates greater physical impairment
Tone	• Tone of neck (bilateral) • Tone of arms (bilateral) • Tone of legs (bilateral) • Upper extremity maximal dystonia (bilateral) • Arm strength (bilateral) • Leg strength (bilateral)	
Abnormal movement	• Appendicular chorea • Rest tremor • Action tremor • Myoclonus • Normal spontaneous movement • Motor tic or stereotypies	

This study was supported by Amicus Therapeutics, Inc.

RESULTS

Baseline Characteristics

- Four subjects were enrolled in the study and received a single intrathecal injection of AT-GTX-502: 3 received 6x10¹⁰ vector genomes (vg) (low dose) and 1 received 1.2x10¹¹ vg (high dose), based on quantitative polymerase chain reaction
- Demographic and baseline characteristics are shown in Table 2

Table 2. Demographics and Baseline Characteristics

Dose	Subject	Sex	Genotype	Race	Age at Enrollment, months	Age at Symptom Onset, months	Duration in Study, months
Low	1	M	1-4b deletion in <i>CLN3</i> (homozygous)	White	114	72	20.7
Low	2	F	1-4b deletion in <i>CLN3</i> (homozygous)	White	71	36	15.6
Low	3	M	1-4b deletion in <i>CLN3</i> (homozygous)	White	105	36	16.8
High	4	M	1-4b deletion in <i>CLN3</i> (homozygous)	White	120	79	8.7

1-4b deletion genotype detected in *CLN3* in the low-dose cohort was 100%. The deletion sizes 2 base and the flanking intron sequence are noted in the deletion of 217 base pairs of coding sequence, resulting in truncated protein.⁴

Safety

- AEs that occurred in ≥ 1 subjects are reported in Table 3
- Most AEs were mild or moderate and unrelated to AT-GTX-502
- Four AEs were considered related to AT-GTX-502; all were hepatic enzyme increases that resolved without sequelae
- There were 2 serious AEs, 1 of which was deemed AT-GTX-502-related (elevated alanine aminotransferase, grade 3) and resolved with steroid treatment after 3 months
- The other serious AE was a grade 2 seizure, which was considered not related to treatment, but rather disease related
- There were no discontinuations in follow-up because of AEs
- There were no grade 4 or 5 (death) AEs

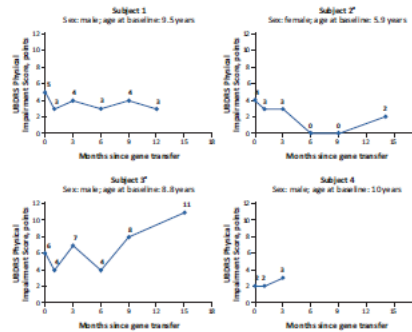
Table 3. Adverse Events Occurring in ≥ 1 Patient

Adverse Event (preferred term)	Patients, n	Events, n
Vomiting	4	9
Headache	4	6
Nausea	3	3
Respiratory disorder	2	4
Back pain	2	2
Cough	2	2
Hepatic enzyme increased	2	2
Sinus bradycardia	2	2

Preliminary efficacy

- UBDRS physical impairment scores have been recorded up to month 15 for 3 subjects in the low-dose cohort (Figure 2)
- The only subject in the high-dose cohort had UBDRS evaluations up to month 3

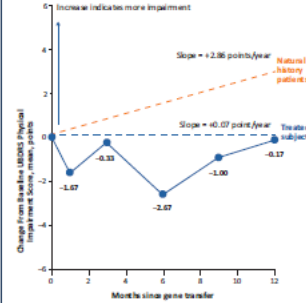
Figure 2. UBDRS Physical Impairment Score Over Time

UBDRS Physical Impairment Score (see text for details)

- Mean (SD) yearly rate of change in UBDRS Physical Impairment score in the 3 subjects in the low-dose cohort was 0.07 (3.33) (Figure 3)
- In comparison, a historical natural history study of 82 patients with JNCL predicted an average increase of 2.86 points per year (95% CI, 2.27-3.43)⁵

Figure 3. Mean Change From Baseline in UBDRS Physical Impairment Score in 3 Subjects in the Low-Dose Cohort Compared With Patients in the Natural History Study

UBDRS Physical Impairment Score (see text for details)

CONCLUSIONS

- The mean yearly rate of change in UBDRS Physical Impairment score in the 3 subjects with *CLN3* Batten disease receiving 6x10¹⁰ vg of AT-GTX-502 was substantially lower than that expected for untreated patients based on historical natural history studies (0.07 vs 2.86 points/year), suggesting potentially early signs of disease stabilization

- Preliminary results suggest that AT-GTX-502 was generally well tolerated and support further evaluation

References

- Schule A et al. *Biochimie et Biophys Acta*. 2011;1810:1801-1806.
- Munroe PB et al. *Am J Hum Genet*. 1997;61:510-516.
- Marshall FJ et al. *Neurology*. 2005;65:275-279.
- The International Batten Disease Consortium. *Genet Med*. 2005;7:240-247.
- Waron JM et al. *Neurology*. 2011;77:1801-1807.

Acknowledgments

Third-party medical writing assistance was provided by ApolloCom (Hendley, PA, USA) and was supported by Amicus Therapeutics, Inc.

Disclosures

ER has received consulting fees and grants from Amicus Therapeutics and BioMarin. SA has received research/salary support from Amicus Therapeutics and BioMarin. MI has received research/salary support from Amicus Therapeutics and holds stock/stock options in Abbott Laboratories, AbbVie, Eli Lilly, and Pfizer. KM and spouses have served on advisory boards and conducted contracted research for and received consulting fees from Alcyonics. KM has also received royalties from Amicus Therapeutics. KM's spouse has conducted contracted research and received royalties from Ausdentes, ES, HJ, KA, and MG are employees of and hold stock/stock options in Amicus Therapeutics.

Presented at the 17th Annual WorldSymposium, February 8-12, 2021. Poster LB-10.

*Safety analyses included data from four children, three who received the low dose and one treated at high dose. These analyses indicated AT-GTX-502 was safe and well-tolerated, with most common side effects either mild or moderate in severity and not related to treatment. Four reported side effects — all cases of elevated levels of liver enzymes — were deemed to be related to treatment, but all were resolved.

*Analyses of preliminary efficacy were based on data from three children in the low-dose at 15 months post-treatment, and the one high dose child who had been monitored for three months. These analyses showed that those given AT-GTX-502 at low dose had a mean change in the UBDRS Physical Impairment score of 0.07 at one year post-treatment, much lower than the expected annual increase of 2.86 points, based on published data of the disease's natural history in the absence of treatment. This suggests that AT-GTX-502 may help to slow disease progression.

*This Phase 1/2 trial is due to conclude in September 2023.

- Amicus/Caritas

- Besluttet å sette genterapi for CLN3 på vent

- Ikke vært mulig å komme i kontakt med dem

- CLN4
  - Annerledes enn de andre sykdommene
  - Dominant arvelig
  - Sannsynligvis «for mye protein»
  - Mulig behandling:
    - Slå ut genet

RNA/DNA modullering

- RNA modullering
  - Antisense oligonucleotids (ASO) (CLN7; klinisk studie)
  - Non-sense suppresjon
  - Non-sense mediated decay inhibitors (NMD)

- Behandling med små molekyler
  - Trehalose
    - Avsluttet
  - PPAR- α agonist
    - **Polaryx – PLX-200 (Gemfibrozil)**
(<https://www.clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT04637282?term=Polaryx&draw=2&rank=1>)
      - Startet rekruttering; kun fra USA
- Miglustat
  - Fase I/II studie pågår
  - Planlagt oppstart fase III studie høst/vinter 2023

Anti-inflammatorisk behandling

- En studie på mykofenolat (CLN3)
  - Ingen klinisk effekt
- En studie på en kombinasjon av cystagon og N-acetylcystein
  - Liten eller ingen effekt
- MS-medisin (Gilenya?)

Kombinasjonsbehandling

- Mange forskjellige behandlingsformer lovende effekter i pre-kliniske og kliniske studier
- Mulig at kombinasjon av to eller flere behandlingsformer enda mer effektivt
  - ERT og genterapi?
  - Genterapi og små-molekyler
  - Immunsuppresjon og stamcellebehandling?

Utfordringer

- Cellebehandling
  - Behov for immunterapi
  - Cellen spres ikke tilstrekkelig
  - Generelt kun aktuelt for løselige enzymer
- ERT
  - Livslang behandling
  - Fare for infeksjon
  - Kun aktuelt for løselig enzym
  - Kun «lokal» effekt?

Utfordringer

- Genterapi
  - Antistoff mot vektor?
  - Immunterapi ved injeksjon?
  - «passe mengde enzym»
  - Er sykdommen selvgående når den først er startet?
  - Autoimmun komponent?
  - Systemisk/lokal effekt?

Hvordan skal barn og unge med CLN3 sykdom følges opp?

Livsfaser

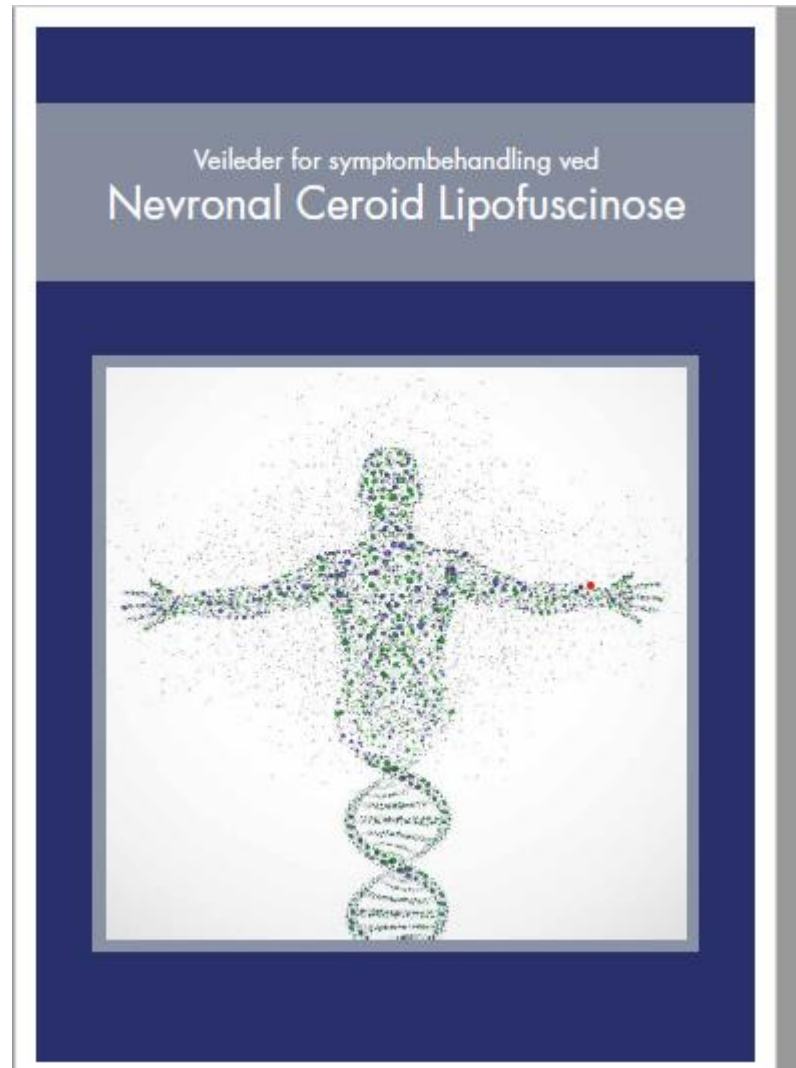
- Første fase er tiden rundt diagnosetidspunkt samt orienteringsfasen når foreldrene får kontakt med hjelpeapparatet
- Andre fase er oppveksttiden når barnet går på skole, samt sysselsettingsfasen når ungdommen er ferdig med skolen og gjerne flytter hjemmefra
- Den tredje fasen er pleiefasen. Ungdommen vil da trenge hjelp til det meste, for eksempel til personlig hygiene og til å få i seg tilstrekkelig næring.

Den første tiden

- Formidling av diagnose til familien
- Informere samarbeidspartnere
- Genetisk veiledning
- Henvise til lokal barnehabilitering
- Tett kontakt den første tiden
  - Dersom familien ønsker det

Hva bør følges opp?

Syn

- Redusert syn ofte første symptom
- Karakteristiske funn i retina og ved ERG
- I startet tendens til å «se over»
- Fare for å utvikle katarakt og glaukom
- **Bør følges regelmessig av øyelege etter fylte 16 år**

Epilepsi

- Epilepsi inntreffer hos de fleste barn med CLN3, juvenil type rundt 10-års alder (GTK-anfall)
- Anfallene kan komme med varierende hyppighet og alvorlighetsgrad
- Anfallene blir ofte et økende problem utover i sykdomsperioden
- Aktuelle anti-epileptika
  - Lamotrigin
  - Valproat OBS! hyperammonemi (carnitin)
  - Levetiracetam
  - Klonazepam
- Unngå
  - Karbamazepin
  - Phenytoin

Søvn

- Søvnforstyrrelser hos opptil 50 % av CLN3 pasienter
  - Innsøvning
  - Oppvåkninger om natten
  - Mareritt
- Nedsatt REM-søvn
- Årsak sammensatte
  - Blindhet, epilepsi, demens, psykologiske faktorer

Motorikk

1. Tap av funksjon
  1. viljestyrt bevegelse
  2. Tap av tale og matinntak
2. Ufrivillige bevegelser
3. Tap av kontrollert miksjon og defekasjon (urin og avføring)

- Allerede ved diagnosetidspunkt noe redusert motorisk funksjon
- Ataksi tilkommer
- Ekstra-pyramidale symptomer (som ved Parkinson)
  - Rigiditet
  - Bradykinesi
  - Langsom gange med fleksjon i hofter og knær
  - Subbende gange

- Fysioterapeut bør involveres på et tidlig stadium
- Forslag til kartlegging er gitt i "NCL og fysisk aktivitet" (Rita E. Hinsverk Jeremiassen, 2016). Her vil en også finne forslag til øvelser og aktiviteter.
- Frambu sine nettsider: [Fysioterapi og fysisk aktivitet ved JNCL - Frambu](#)

- Talefunksjon
  - Avtar, men med store individuelle variasjoner
  - Stotring/stamming
  - Ordleting
  - Feil bruk av ord
- Spisevansker
- Dystonier
- Ufrivillige bevegelser – PSH ?

Paroxysmal Sympatisk Hyperaktivitet (PSH)

- Pasienter med CLN3 sykdom etter pubertet har en ubalanse i det autonome nervesystem med sympatisk overvekt
- PSH utløses av frykt? (høye lyder, ukjente omgivelser...
  - Tachycardi
  - Svetting
  - Hypertermi
  - Økt atypisk muskeaktivitet

Smerter

- Mange har smerter fra bevegelsesapparatet, mage-tarm og hodet
- Pas har økte smerteopplevelse ved 60 g trykk
  - Smerter ved stimuli som vanligvis ikke oppleves som smertefulle

Hjerte og kretsløp

- Hjertet er affisert ved CLN3
  - Repolariseringsforstyrrelser (invertert T-bølge)
  - Hypertrofi av ve ventrikkel
  - Sinus-knute dysfunksjon
- Anbefaling
  - Fra 18 års alder EKG årlig, og dersom det påvises patologi, inkludert bradycardi, bør det tas 24t ambulant EKG hver 6. måned.

Følelser og atferd

Psykiske aspekter

- Redusert kognisjon fra ca 2 år etter synstap
- Atferdsvansker kan opptre tidligere (gutter)
- Forståelse og korttidshukommelse affiseres først
- Depresjon, angst, aggressiv atferd
- Synshallusinasjoner
  - Ofte skremmende

Kommunikasjon og språk

- Barn og unge med NCL kan få redusert evne til kommunikasjon tidlig
  - Kommunikasjon basert på syn
  - Vansker med å uttrykke seg
  - Noen kan ha glede av alternativ kommunikasjon

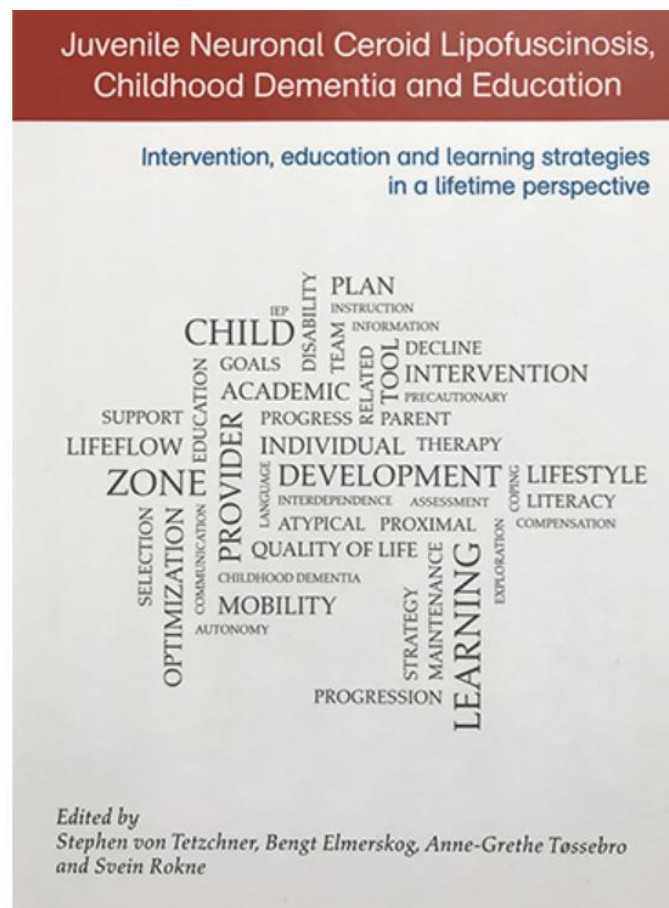
Andre kroppslige symptomer

- Tannhelse
- Respirasjon
- Ernæring
- Eliminering

Læring

- **Evnen til å lære nye ting er alltid til stede, også hos barn og unge med NCL.** Det pedagogiske arbeidet krever imidlertid mer planlegging og tettere oppfølging enn det som er vanlig.
- Den gradvise kognitive svekkelsen hos barn med NCL gjør at læringsprogresjonen blir annerledes enn hos friske barn. Der læring for de fleste blir en kumulativ prosess, der ny lærdom bygger på tidligere kompetanse, må en for barn med NCL ta høyde for tap av ferdigheter over tid

Oppfølging

- Lokal barnehabilitering
  - Bør kobles på så snart diagnosen er stilt
  - Oppfølging tilpasses hvor i sykdomsforløpet barnet/ungdommen er
- Standardisert «medisinsk oppfølging» en gang årlig

- *Skjema fra UBDRS/Hamburg
  - Supplert med spørsmål om:
    - Naturlige funksjoner (søvn, ernæring, avføring og urin)
    - Sirkulasjon
    - Skole/arbeid
    - Bor i foreldrehjemmet/avlastning/eget hjem/institusjon
    - Oppfølging av personer med NCL
- Årlig EKG etter 18 år og 24 t ambulant EKG dersom det påvises patologi.
- Ungdommene over 16 år bør ha regelmessig øyeundersøkelse mtp. katarakt.
- *Klinisk undersøkelse
  - Vekt/lengde
  - Vanlig organstatus
  - Etter skjema (se over)

Blodprøver

Hematologi (Hb, hvite, trombocytter, diff.telling)

Transaminaser (ASAT, ALAT, GT)

Kreatinin

S/B m/elektrolytter (Na, Ka.Ca)

Jernstatus (s-jern, ferritin, transferrin, transferrin

metning, transferrin

reseptor)

Evt. Vitamin A, D

Evt. medikamentspeil

Ammoniakk (Valproat)

Carnitin (Valproat)

EEG

***Fysioterapeut**

Funksjonsvurdering

Forslag til videre oppfølging

Barnepalliasjon

Iflg WHO

En aktiv og helhetlig støtte til barnets og familiens fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle behov, som starter **ved diagnosetidspunktet** og varer livet ut, med etterfølgende oppfølging av familien.

Grunnprinsipper

- Til alle barn som har forventet kortere livslengde enn andre barn
- Tilpasses barnets alder og familiens behov i ulike deler av barnets sykdomsforløp
- Kan gjelde fra før fødsel, prenatal palliasjon, eget team med samarbeid BUK –KK
- Palliativ behandling og omsorg verken fremskynder døden eller forlenger selve dødsprosessen

Takk for oppmerksomheten

